Sri Lanka Civil Society
FATF Network

ශ්‍රී ලංකා සිවිල් සමාජ FATF ජාලය

සිවිල් සමාජය නියාමනය සහ අධීක්ෂණය: එය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරී කාර්ය සාධක බලකාය සමඟ සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද?

FATF යනු කුමක්ද සහ එය වැදගත් වන්නේ ඇයි?

FATF අවභාවිතයෙන් සිවිල් අවකාශය ආරක්ෂා කර ගැනීම

විධායකය විසින් සිවිල් සමාජය පාලනය සඳහා මෙය නීති අවියක් ලෙස යොදා ගැනීම

FATF අවභාවිතයේ පිරිවැය

දැන් ඔබට ක්‍රියාත්මක විය හැකියි

මූල්‍ය ක්‍රියාකාරී කාර්ය සාධක බලකාය (FATF) යනු කුමක්ද සහ එය අදාළ වන්නේ ඇයි?

FATF යනු කුමක්ද?

- මූල්‍ය ක්‍රියාකාරී කාර්ය සාධක බලකාය (FATF) යනු මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියා කරන ගෝලීය මුරකරුවා (Watchdog) වේ. මෙම ආයතනය මෙවැනි නීතිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම් වැළැක්වීම අරමුණු කරගත් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් සකස් කරයි.

FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලවීම රටකට වැදගත් වන්නේ ඇයි?

FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම නිසා රටක් "අනුකූල නොවන" (Non-compliant) රටක් ලෙස හඳුනාගනු ලබන අතර, එමගින් එම රට අළු (Grey) හෝ කළු (Black) ලේඛනගත වීමට ඉඩ ඇත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විදේශීය ආයෝජන පහත වැටීම, ණය ගැනීමේ පිරිවැය ඉහළ යාම සහ දේශීය බැංකුවලට විදේශීය මූල්‍ය ආයතන සමග පවතින අනුරූපී බැංකු සබඳතා (Correspondent banking relationships) අහිමි වීම සිදුවිය හැකිය. එවිට එම රටේ ආර්ථිකය දුර්වල සහ ආයෝජනයන් සඳහා අනාරක්ෂිත රටක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

FATF නිර්දේශ මොනවාද?

- FATF නිර්දේශ මගින් රටවලට නීතිවිරෝධී මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් මැඩපැවැත්වීම සඳහා පුළුල් ක්‍රියාමාර්ග රාමුවක් ඉදිරිපත් කරයි. එහි ඇති නිර්දේශ 40ක් ක්ෂේත්‍ර 7 කට බෙදා ඇත:
  - » මුදල් විශුද්ධිකරණයට එරෙහි (AML) / ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමට එරෙහි (CFT) ප්‍රතිපත්ති සහ සම්බන්ධීකරණය.
  - » මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ රාජසන්තක කිරීම.
  - » ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම සහ සමූලඝාතන ආයුධ ව්‍යාප්තියට අරමුදල් සැපයීම.
  - » වැළැක්වීමේ පියවර.
  - » නීතිමය පුද්ගලයින්ගේ (legal persons) සහ විධිවිධානවල විනිවිදභාවය සහ ප්‍රතිලාභී හිමිකාරිත්වය.
  - » අදාල බලධාරීන්ගේ සහ අනෙකුත් ආයතනවල බලතල සහ වගකීම්.
  - » ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව.

FATF හි 8 වන නිර්දේශය වැදගත් වන්නේ ඇයි?

8 වන නිර්දේශය ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) පිළිබඳව වන අතර, FATF ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවන අනිසි ප්‍රතිඵල නිසා ලාභ නොලබන සංවිධානවලට අහිතකර බලපෑමක් නොවන බව සහතික කිරීම මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ.

» FATF හි NPO නිර්වචනයට ඇතුළත් වන සංවිධාන හඳුනා ගැනීමටත්, ඔවුන්ගේ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමේ සහ මුදල් විශුද්ධිකරණයේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමටත් රටවලට FATF නිර්දේශ කරයි.

» මේ සඳහා රටවල් විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ඕනෑම ක්‍රියාමාර්ගයක් ඉලක්කගත, සමානුපාතික සහ අවදානම් මත පදනම් වූ ඒවා විය යුතු අතර, නීත්‍යානුකූල NPO ක්‍රියාකාරකම්වලට අනවශ්‍ය ලෙස බාධා කිරීම් හෝ අධෛර්යමත් කිරීම් සිදු නොකළ යුතුය.

» ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර පාලනයන් සහ ස්වයං-නියාමන ක්‍රියාමාර්ග පවතින බැවින් හෝ දැනටමත් නියාමන පාලනයන්ට යටත් වී ඇති බැවින් **බොහෝ NPO අඩු අවදානම් මට්ටමක** පවතින බව FATF ප්‍රකාශ කරයි. එවැනි අවස්ථාවලදී **"අතිරේක ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය නොවන බව" FATF පවසයි.**

» අප ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය අධ්‍යයනය කළහොත්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මහලේකම් කාර්යාලය විසින් සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSOs) මත, විශේෂයෙන්ම උතුරු සහ නැගෙනහිර මානව හිමිකම් ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ කරන සංවිධාන මත පටවන ලද බොහෝ ක්‍රියාමාර්ග, FATF හි හොඳම ප්‍රායෝගික මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූල නොවේ. මන්ද ඒවා **ඉලක්කගත නොවන, අසමානුපාතික සහ අවදානම මත පදනම් නොවූ ඒවා බැවිනි.** වැඩි විස්තර සඳහා **2 සහ 4 සටහන්** බලන්න.

FATF නිර්දේශයන්ට අනුව සිවිල් සමාජ සංවිධාන / රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (CSOs/NGOs) සමඟ රටවල් කටයුතු කළ යුත්තේ කෙසේද?

- NPO සංවිධාන ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමේ අවදානමකට ලක්ව තිබේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා රටවල් විසින් ඇගයීම් සිදු කළ යුතු බව FATF සඳහන් කරයි.

- මෙම ඇගයීම් මත පදනම්ව, සියලුම NGO සංවිධාන මත පොදු තහංචි (Blanket restrictions) පැනවීම වෙනුවට, ගැලපෙන නියාමන ප්‍රතිචාරයන් අනුගමනය කිරීමට FATF රටවලට නිර්දේශ කරයි.

- නීත්‍යානුකූල NPO වල ක්‍රියාකාරකම්වලට බාධා පැමිණවීම වැළැක්වීම සඳහා "ඉලක්කගත, සමානුපාතික සහ අවදානම්-සංවේදී" පාලනයන්හි වැදගත්කම FATF අවධාරණය කරයි.

- ශ්‍රී ලංකාවේ, මහ බැංකුවේ චක්‍රලේඛ මඟින් තනි තනි NGO මඟින් එල්ල වන අවදානම් මට්ටම පිළිබඳ තක්සේරුවක් නොකර, පොදු ක්‍රියාමාර්ග නියම කරනු ලබන අතර, එමගින් 8 වන නිර්දේශය උල්ලංඝනය වේ. වැඩි විස්තර සඳහා **2 සටහන බලන්න.**

රටවල් විසින් අනුගමනය කළ යුතු හොඳම FATF භාවිතයන් මොනවාද?

- 8 වන නිර්දේශය වැරදි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අහිතකර ප්‍රතිඵල පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමටත්, ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ සහ මුදල් විශුද්ධිකරණයේ අවදානම් වටහා ගැනීමට සහ ඒවා අවම කිරීමටත්, 'රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ අතර මෙන්ම ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) සමඟ සහයෝගීතා සබඳතා' පැවැත්වීමේ වැදගත්කම FATF ආයතනය නැවතත් අවධාරණය කරයි. **එබැවින්, FATF ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙන්ම අවදානම් තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සඳහා ද සංවාදශීලීව කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.**

- **අත්තනෝමතික සහ පොදු ක්‍රියාමාර්ග මඟින් කුඩා සංවිධාන මූල්‍ය පද්ධතියෙන් බැහැර කිරීමට (Financial exclusion) ලක්වන අතර**, එමඟින් මානව හිමිකම් කටයුතු සහ සංවර්ධනය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කරන බව FATF පිළිගනී.

- FATF පෙන්වා දී ඇති පරිදි, **පොදු සහ අත්තනෝමතික ක්‍රියාමාර්ග** මඟින් **මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් අනීතික මාර්ග වෙත යොමු විය හැකි අතර**, එමඟින් FATF **ප්‍රමිතීන්ගේ අරමුණ බිඳ වැටේ. මෙය ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමේ සහ මුදල් විශුද්ධිකරණයේ අවදානම වැඩි කරනු ඇත.**

- බැංකු සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, NPO එකක අවදානම තක්සේරු කිරීමේදී, එම සංවිධානය සතු අභ්‍යන්තර අවදානම් අවම කිරීමේ පියවරයන් බැංකු විසින් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. බැංකු සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, ලාභ නොලබන සංවිධානයක අවදානම තක්සේරු කිරීමේදී, එම සංවිධානය තමන්ගේ ආයතනය සහ මෙහෙයුම් පුරා පවතින අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ක්‍රියාවට නංවා ඇති නියාමන අවශ්‍යතා, ස්වයං-නියාමන හෝ වෙනත් අවදානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රියා පටිපාටි පිළිබඳව බැංකු විසින් සැලකිල්ලට ගත යුතු බව FATF ආයතනය ප්‍රකාශ කරයි.

- "සුළු අවදානමක්" (Residual risk) ඇති අවස්ථාවකදී පවා, නීත්‍යානුකූල NPO ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරියට ගෙන යාමට ඉඩ සැලසෙන පරිදි, එම අවදානම නිසි ආරක්ෂිත පියවරයන් මඟින් ප්‍රමාණවත් ලෙස අවම කළ හැකිද යන්න මූල්‍ය ආයතන තක්සේරු කළ යුතු බව FATF පවසයි.

අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමක් (Mutual Evaluation) යනු කුමක්ද?

- FATF විසින් අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් පවත්වනු ලබන අතර, ඒවා මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමට එරෙහි ක්‍රියාමාර්ගවල ක්‍රියාත්මක වීම සහ සඵලතාවය පිළිබඳ සමාලෝචන වේ.

- මේවා විවිධ රටවල සාමාජිකයින් විසින් තවත් රටක් ඇගයීමට ලක් කරන සම-සමාලෝචන (Peer reviews) වේ.

- අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් වාර්තා මඟින් රටක මුදල් විශුද්ධිකරණයට එරෙහි සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමට එරෙහි පද්ධතීන් පිළිබඳ ගැඹුරු විස්තරයක් සහ විශ්ලේෂණයක් මෙන්ම පද්ධතිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඉලක්කගත නිර්දේශයන් ද සපයයි.

- අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමකදී, ඇගයීමට ලක්වන රට මූල්‍ය පද්ධතියේ අවභාවිතයන් වැළැක්වීම සඳහා තමන් සතුව ඵලදායී ආරක්ෂක රාමුවක් ඇති බව ඔප්පු කළ යුතුය.

- අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමක් සඳහා මාස 18ක් දක්වා කාලයක් ගත විය හැකි අතර ඊට සෘජු ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවක් (On-site visit) ඇතුළත් වේ. **සිවිල් සමාජ සංවිධානවලට (CSOs) මෙම ක්‍රියාවලිය සඳහා පරිපූරක වාර්තාවක් (Shadow report) ඉදිරිපත් කළ හැකිය.**

- ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමකට භාජනය වෙමින් පවතින අතර, FATF හි ක්ෂේත්‍ර චාරිකාව 2026 ඔක්තෝබර් 26 සිට නොවැම්බර් 6 දක්වා පැවැත්වීමට නියමිතය.

රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අත්තනෝමතික ලෙස අවදානම් වර්ගීකරණයට ලක්කිරීම (Arbitrary Risk Classification)

- දැනට සිදුවෙමින් පවතින අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් NPO වල අවදානම් තක්සේරුවක් සිදු කරන ලදී. 2026 ජනවාරි මාසයේ වාර්තාව නිගමනය කරන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ **ලාභ නොලබන අංශය** තුළ පවතින සමස්ත ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමේ (TF) අවදානම "**අඩු සිට මධ්‍යම**" (Low to medium) මට්ටමක පවතින බවයි — සංසන්දනාත්මකව **බැංකු සහ මුදල් සමාගම්** "මධ්‍යම සිට ඉහළ" (Medium to high) මට්ටමක පවතී.

- මෙම තක්සේරුව මඟින් පරිසර, සෞඛ්‍ය, සනීපාරක්ෂක සහ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන සංවිධාන "අඩු අවදානම්" ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. ඊට හේතු ලෙස දක්වන්නේ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ අනිසි භාවිතයන් පිළිබඳ සාක්ෂි නොමැති වීම, ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීමට ඇති හැකියාව සහ සක්‍රීය ත්‍රස්තවාදී තර්ජනවලින් ඔවුන්ට ඇතැයි සැලකෙන දුරස්ථභාවයයි.

- කෙසේ වෙතත්, මානව හිමිකම් සහ සහන සේවා සංවිධාන "මධ්‍යම-අඩු අවදානම්" (Medium-low risk) ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. එහෙත්, වාර්තාව මෙම ඉහළ ශ්‍රේණිගත කිරීම සනාථ කිරීමට කිසිදු සාක්ෂියක් සපයන්නේ නැත. ඒ වෙනුවට, මෙම තක්සේරුව බොහෝ දුරට රඳා පවතින්නේ බුද්ධි අංශ සහ නම සඳහන් නොකළ 'අංශ විශේෂඥයින්ගේ' අදහස් මතය. ඔවුන් පවසන්නේ මෙම සංවිධාන ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ අරමුණු සඳහා අනිසි ලෙස භාවිතා වීමේ ප්‍රවණතාවක් පැවතිය හැකි බවයි.

- විශේෂයෙන්ම අධි-අවදානම් සහිත ලෙස සැලකෙන ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මකවන මානව හිමිකම් සහ සහන සේවා කටයුතුවල නිරත ඇතැම් සංවිධාන **බුද්ධි අංශ** විසින් දිගටම **නිරීක්ෂණය** කරන බව වාර්තාව සඳහන් කරයි. එහෙත්, එම සංවිධාන හඳුනා ගැනීමට භාවිතා කරන ලද නිශ්චිත නිර්ණායකයන් මොනවාද යන්න හෝ ඒවා ඉහළ අවදානමක් සහිත ආයතන ලෙස සැලකීමට පදනම් වූ හේතු එහි පැහැදිලි කර නැත.

- මෙය NPO පිළිබඳ FATF හි 8 වන නිර්දේශයට පටහැනි වන අතර, එමඟින් රටවල් "**ඉලක්කගත, සමානුපාතික සහ අවදානම් මත පදනම් වූ ක්‍රියාමාර්ග**" අනුගමනය කළ යුතු බව **පැහැදිලිවම ඉල්ලා සිටියත්,** වත්මන් ප්‍රවේශය වෙනුවට විදේශීය අරමුදල් ලැබීමම සැක සහිත එකක් ලෙස සලකන අතර, එය විදේශීය අරමුදල් ලබන සිවිල් සමාජය කෙරෙහි සමාජයීය **අපකීර්තියක් (Stigmatization)** ඇති කිරීමට දායක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් සංවිධාන අවකාශය ආරක්ෂා කිරීම: FATF අවියක් ලෙස යොදා ගැනීම තුළින් සිවිල් සමාජයට ඇති බලපෑම

1. ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් සංවිධාන අවකාශයේ (Civic Space) වත්මන් තත්ත්වය කුමක්ද?

ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් මුදල් විශුද්ධිකරණයට සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමට එරෙහි (AML/CFT) රාමුව, සිවිල් සංවිධාන අවකාශය සීමා කරන, සංවිධාන ගතවීමේ නිදහස අකර්මන්‍ය කරන සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSOs) මර්දනකාරී නිරීක්ෂණ, බියගැන්වීම් සහ හිරිහැරවලට ලක් කරන ආකාරයෙන් වැඩි වැඩියෙන් භාවිතා වේ.

ශ්‍රී ලංකා රජය පවසන්නේ මෙම ක්‍රියාමාර්ග FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීමට අවශ්‍ය බව වුවද, වත්මන් ක්‍රියාමාර්ග බොහොමයක් FATF හි මූලික අවශ්‍යතාවය වන මෙම "**ඉලක්කගත, සමානුපාතික සහ අවදානම් මත පදනම් වූ**" විය යුතුය යන්නට පටහැනි බව සාක්ෂි මඟින් පෙන්නුම් කරයි.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන, විශේෂයෙන්ම උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල, දැඩි පරීක්ෂාවට, නිරීක්ෂණයට සහ හිරිහැරවලට ලක්වන අතර එමඟින් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සීමා වන අතර මූල්‍ය සේවා ලබා ගැනීමට බාධා ඇති වේ. ඔවුන්:

- ප්‍රශ්න කිරීම් සඳහා ත්‍රස්ත විමර්ශන කොට්ඨාසය (TID) වෙත කැඳවනු ලැබේ.
- සිවිල් ඇඳුමින් සැරසුණු නිලධාරීන් CSO කාර්යාලවලට පැමිණ ඔවුන්ගේ කාර්ය මණ්ඩලය, ව්‍යාපෘති ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ඉල්ලා සිටියි.
- අතුරුදහන් වූවන්ගේ පවුල් වැනි සංවිධාන ජාල මෙන්ම CSO වෙත ආරක්ෂක අංශවලින් දුරකථන ඇමතුම් ලැබෙන අතර, ඔවුන්ගේ උත්සව, සැලසුම් කර ඇති විරෝධතා පිළිබඳ තොරතුරු ඉල්ලා සිටියි.
- දිවයින පුරා පවතින CSO සංවිධාන බැංකු ගිණුම් විවෘත කිරීමේදී සහ විදේශීය අරමුදල් ලබා ගැනීමේදී අභියෝගවලට මුහුණ දෙයි. මෙය බැංකුවෙන් බැංකුවට මෙන්ම එකම බැංකුවේ ශාඛා අතර පවා වෙනස් වේ.

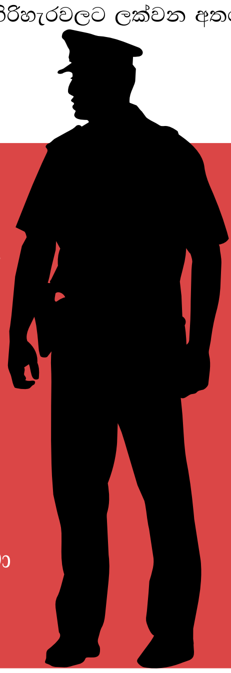

2. ශ්‍රී ලංකාවේ නීති, රීති සහ ක්‍රියාමාර්ග FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලද?

නැත. ඇතැම් ශ්‍රී ලාංකීය නීති, රීති සහ ක්‍රියාමාර්ග FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවේ. මෙය ඇතැම් FATF නිර්දේශයන්ට ශ්‍රී ලංකාව අනුකූල නොවන හෝ අර්ධ වශයෙන් අනුකූල වන රටක් ලෙස හඳුනා ගැනීමේ අවදානමක් ඇති කරයි.

රජයේ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) පිළිබඳ FATF හි 8 වන නිර්දේශයට පටහැනි වේ. එම නිර්දේශය මඟින් "**ඉලක්කගත, සමානුපාතික සහ අවදානම මත පදනම් වූ ක්‍රියාමාර්ග**' අනුගමනය කරන ලෙස රටවල්වලින් පැහැදිලිවම ඉල්ලා සිටින අතර, බොහෝ ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) සහජයෙන්ම අඩු අවදානමක් සහිත ඒවා බව පිළිගනී (FATF පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා සටහන 1 බලන්න). එසේ වුවද, දැනට ලංකාවේ පවතින ප්‍රවේශය මඟින් විදේශීය අරමුදල් ලැබීමම සැකකටයුතු දෙයක් ලෙස සලකනු ලබන අතර, එය විදේශීය අරමුදල් ලබන සිවිල් සමාජ සංවිධාන කෙරෙහි සමාජයීය වශයෙන් අනිසි අපකීර්තියක් ඇති කිරීමට දායක වේ.

3. FATF ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන ශ්‍රී ලංකාවේ නීති, රීති සහ ක්‍රියාමාර්ග මොනවාද?

1. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) විසින් සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙත නිකුත් කරන ලද 2019 මැයි 23 දිනැති අංක 01/19 දරන චක්‍රලේඛය.

- ස්වේච්ඡා සමාජ සේවා සංවිධාන (VSSO) පනත යටතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති එහෙත් විදේශීය අරමුදල් ලබන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් (NGO) සමග ගනුදෙනු කිරීමේදී, සෑම මූල්‍ය ආයතනයක්ම දැඩි සහ අතිරේක විමර්ශන ක්‍රියාමාර්ග (enhanced due diligence measures) අනුගමනය කළ යුතු බවට නියම කරන 2016 අංක 01 දරන මූල්‍ය ආයතන (පාරිභෝගික විමර්ශන) රීතිවල 51 වන රීතිය මෙම චක්‍රලේඛය මඟින් උපුටා දක්වයි. අදාළ වන අවස්ථාවලදී, බැංකුව විසින් 2006 අංක 06 දරන මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ (FTRA) 7 වන වගන්තිය යටතේ එම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානය පිළිබඳව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත වාර්තා කරනු ලැබිය හැකිය.

- යම් මූල්‍ය ගනුදෙනුවක් කිසියම් නීතිවිරෝධී ක්‍රියාවකට හෝ අපරාධ වරදකට සම්බන්ධ විය හැකි බවට සැක කිරීමට බැංකුවට සාධාරණ හේතු තිබේ නම්, ඒ පිළිබඳව මහ බැංකුවේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත බැංකුව විසින් දැනුම් දිය යුතු බව මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ (FTRA) 7 වන වගන්තියේ සඳහන් වේ.

- මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ (FTRA) 7 (2) (c) වගන්තියට අනුව, බැංකුව විසින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තාවෙහි 'එම ආයතනය (බැංකුව) තුළ සැකය මතු වීමට බලපෑ පදනම' සඳහන් කළ යුතුය. එනම්, එම සැකය සාධාරණ හේතු මත පදනම් වූවක් විය යුතු අතර, එය පදනම් විරහිත, ව්‍යාජ හෝ අත්තනෝමතික එකක් නොවිය යුතුය.

- සිවිල් සමාජ සංවිධානයක් (CSO) රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති නම්, එම සංවිධානයේ ගිණුමට මුදල් බැර කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට 01/2019 දරන චක්‍රලේඛය මඟින් බැංකුවලට නියම කර නැත. එයින් බැංකුවලට නියම කරනු ලබන්නේ දැඩි සහ අතිරේක විමර්ශන ක්‍රියාමාර්ග (enhanced due diligence) සිදු කිරීමට පමණි.

- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකට (NGO) ලැබුණු අරමුදල්, අපරාධ වරදක් සිදු කිරීම සඳහා භාවිත විය හැකි බවට සාධාරණ සැකයක් පවතින අවස්ථාවලදී, බැංකුව විසින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත ලිඛිත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

- යම් සිවිල් සමාජ සංවිධානයක් (CSO) රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති වූ පමණින්ම, එම සංවිධානයට ලැබෙන විදේශීය අරමුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම (ගිණුම්වලට බැර කිරීම) ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට බැංකුවලට බලකරන කිසිදු නීතියක් හෝ රෙගුලාසියක් මේ දක්වා සම්මත වී නොමැත.

- නමුත්, ප්‍රායෝගිකව ගත් කල, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති නම්, එම සංවිධානවලට ලැබෙන විදේශීය අරමුදල් ඔවුන්ගේ ගිණුම්වලට බැර කිරීම බැංකු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන අතර, ඔවුන්ට විදේශීය අරමුදල් තම ගිණුම්වලට බැර කරවා ගැනීමට අවශ්‍ය නම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වන ලෙස බැංකු විසින් බලකර සිටියි.

- එමෙන්ම, අදාළ අරමුදල් ත්‍රස්තවාදය සඳහා භාවිත වනු ඇතැයි කීමට කිසිදු සාධාරණ සැකයක් නොමැතිව වුවද, බැංකු විසින් මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනතේ 7 වන වගන්තිය යටතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ වාර්තා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ප්‍රශ්න කිරීම් සඳහා ත්‍රස්ත විමර්ශන කොට්ඨාසය (TID) වෙත සිවිල් සමාජ සංවිධාන කැඳ

- මෙය රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට නිදහසේ ක්‍රියාත්මක වීමට බාධා පමුණුවන අතර, ඔවුන් විසින් සේවය සලසනු ලබන ප්‍රජාවන්ට ද අහිතකර ලෙස බලපායි.

2. 2024 දෙසැම්බර් මාසයේදී රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලය විසින් නිකුත් කරන ලද උපදෙස්.

- 2024 දෙසැම්බර් 12 වන දින, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලය විසින් සියලුම දේශීය හා ජාත්‍යන්තර NGO වෙත වෙනත් නීතියක් යටතේ ලියාපදිංචි වී තිබුණද, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වන ලෙස උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී.

- එහි දැක්වෙන්නේ CSO එකක් ලියාපදිංචිය සඳහා අයදුම්පතක් ඉදිරිපත් කළ පසු, එම අයදුම්පත ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (MOD) වෙත "අනුමැතිය (Clearance) සඳහා" යවන බවයි. ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයෙන් අනුමැති වාර්තා ලැබුණු විට, එහි "ප්‍රශ්නයක් ඇති බව" ජාතික කාර්යාලයට පෙනී ගියහොත් ලියාපදිංචිය ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබේ.

- මෙම උපදෙස් මාලාව තුළ **'ගැටලුවක්'** යන්න **අර්ථ දක්වා නොමැත**. එමෙන්ම, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (MOD) හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලය විසින් අදාළ තක්සේරුව සිදු කර, එහි 'ගැටලුවක්' පවතින බවට නිගමනයකට එළඹීම සඳහා පදනම් කරගන්නා නියමිත වාස්තවික නිර්ණායකයන් ද එහි සඳහන් කර නොමැත.

- ලියාපදිංචි වීමේ ඉල්ලුම්පත්‍රය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට එරෙහිව අභියාචනා කළ හැකි ක්‍රම පිළිබඳව එහි සඳහන් කර නැත. එමෙන්ම, ලියාපදිංචි වීමේ ඉල්ලුම්පත්‍රය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් පසුව එම සංවිධානයේ තත්ත්වය කුමක්ද යන්න පිළිබඳව, විශේෂයෙන්ම එය දැනටමත් වෙනත් නීතියක් යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති ආයතනයක් නම්, කිසිදු සඳහනක් කර නොමැත.

3. මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද 2025 අප්‍රේල් 4 දිනැති අංක 01/2025 දරන චක්‍රලේඛය.

- අමාත්‍යාංශවලින් අනුමැතිය පිළිබඳ වාර්තා ලබා ගැනීමට කාලය ගත විය හැකි බැවින්, "රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් ලෙස ලියාපදිංචිය සඳහා සුදුසුකම් ලැබීමේ තහවුරු කිරීමේ ලිපියක්" පදනම් කරගෙන NGO වලට බැංකු ගිණුම් විවෘත කළ හැකි බව චක්‍රලේඛයේ සඳහන් වේ.

- කෙසේ වෙතත්, බැංකු ගිණුමක් විවෘත කිරීම සඳහා VSSO පනත යටතේ ලියාපදිංචි සහතිකයක් ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ අමාත්‍යාංශවලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීමට NGO වලට **නීතිමය අවශ්‍යතාවයක් නොමැත**.

- උදාහරණයක් ලෙස, සමාගම් පනත යටතේ ඇපයෙන් සීමිත (ලාභ නොලබන) සමාගමක් ලෙස සංස්ථාපිත NGO එකකට බැංකු ගිණුමක් විවෘත කිරීම සඳහා අදාළ ලේඛන බැංකුවකට ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

- තහවුරු කිරීමේ ලිපියක් ඉදිරිපත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඇතුළත් කිරීමෙන්, මෙම චක්‍රලේඛය ලියාපදිංචිය සඳහා වන නීතිමය අවශ්‍යතාවලින් ඔබ්බට යයි.

4. මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත (FTRA), මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ පනත (PMLA) සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම මර්දනය කිරීමේ සම්මුති පනත (CSTFA) 2026 ජූලි සංශෝධන — සටහන 3 බලන්න.

මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදය සඳහා මුදල් සැපයීම වැළැක්වීමේ(AML/CFT) නීති මඟින් විධායක බලතල ව්‍යාප්ත කිරීම

2026 ජූලි මස සංශෝධිත මූල්‍ය ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත (FTRA), මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ පනත (PMLA) සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මර්දනය කිරීමේ සම්මුති පනත (CSTFA) සඳහා වන සංශෝධන මඟින්, විධායකයේ අතිශය විධායක බලය (executive discretion) සහ දුර්වල ආරක්ෂක පියවර (safeguards) පිළිබඳ දැඩි කනස්සල්ලක් ඇති කරයි.

මෙම නීති තුන එකට කියවූ විට, ඒවා එකිනෙක සමග සමගාමීව ක්‍රියාත්මක වීමට අදහස් කර ඇති අතර, එමඟින් පියවරෙන් පියවර බලපෑම් ඇති කරන (cascading effect) තත්ත්වයක් ඇති විය හැක. මෙම රාමු (frameworks) එකට ක්‍රියාත්මක වීමෙන් අතිරේකව සහ අතිච්ඡේදනය වන නියාමන හා දඬුවම්මය ප්‍රතිවිපාක ඇතිවිය හැකි අතර, එමඟින් පුද්ගලයන්ට ඇතිවන බලපෑම වැඩිවීමත්, ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂක පියවර නොමැතිව අනුපාතික නොවන ලෙස (disproportionately) ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් වලට මැදිහත්වීමක් සිදුවීමටත් බලපෑ හැකිය.

1. මූදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ (සංශෝධිත) පනත (FTRA)

- මෙම සංශෝධන මඟින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ (FIU) ප්‍රධානියාට පුළුල් නීති සම්පාදන බලතල (rule-making powers) ලබා දී ඇති අතර, එයට නීතිමය බලපෑමක් ඇති වන ආකාරයේ බැඳීම් සහිත නියෝග, චක්‍රලේඛ සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීමේ බලයද ඇතුළත් වේ. මෙය පාර්ලිමේන්තු අධීක්ෂණයකින් තොරව සිදුවන බැවින්, FIU වෙත ප්‍රායෝගිකව නීති සම්පාදන බලතල පැවරීමක් ලෙස සැලකිය හැක. මෙය විශේෂයෙන් NPOs සඳහා කනස්සල්ලට හේතුවක් වන අතර, පුළුල් හා පැහැදිලි ලෙස නිර්වචනය නොකළ නියාමන අවශ්‍යතා පරිපාලනමය ක්‍රියාමාර්ග හරහා පැනවිය හැකි බැවින්, එමඟින් අත්තනෝමතික සහ පීඩනකාරී අනුකූලතා (compliance) බැඳීම් ඇතිවිය හැක.

- පුද්ගලයෙකුගේ හෝ සංවිධානයක මූල්‍ය ගනුදෙනු අත්හිටුවීමට FIU සතු කාලය වැඩ කරන දින 7 සිට දින 14 (සති තුනකට ආසන්න කාලයක්) දක්වා දීර්ඝ කරයි. මෙය නිසි ක්‍රියාවලිය සහ විනිවිදභාවය පිළිබඳ බරපතල කනස්සල්ලක් ඇති කරන අතර මූල්‍ය ගනුදෙනු මත අත්තනෝමතික සීමාවන් පැනවීමට ඉඩ සලසයි, එමඟින් මිනිසුන්ගේ ජීවනෝපාය සහ වාණිජ කටයුතුවලට අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇතිවිය හැකිය.

- පැහැදිලි, වාස්තවික නිර්ණායකයන්, විනිවිදභාවය, කාර්ය පටිපාටික ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ස්වාධීන අධිකරණ අධීක්ෂණයකින් තොර වූ පරිපාලනමය යාන්ත්‍රණයන් මඟින්, දැඩි සම්බාධක සහ අනුකූලතා බැඳීම් පැනවීම හරහා, හිතුමතයට සහ එකිනෙකට පරස්පර ලෙස (ස්ථාවරත්වයකින් තොරව) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ බරපතල අවදානමක් නිර්මාණය වේ.

- මෙම සංශෝධනය මඟින් තවමත් නිශ්චිතව දක්වා නොමැති සීමාවකට වඩා වැඩි සියලුම ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමට බැංකුවලට සිදු වේ. මෙය සාධාරණ සැකයක් මත පදනම් නොවන පොදු වාර්තාකරණ බැඳීමක් හඳුන්වා දෙන අතර FATF හි අවදානම් මත පදනම් වූ සහ සමානුපාතික ප්‍රවේශයෙන් බැහැර වේ. එය මූල්‍ය ආයතන මත සැලකිය යුතු පරිපාලනමය බරක් ද පටවයි.

- මෙම සංශෝධන මඟින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත ජාත්‍යන්තර ආයතන ද ඇතුළුව පුළුල් ලෙස තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමට අවසර ලබා දෙන නමුත්, දත්ත රඳවා තබා ගැනීම, වරප්‍රසාදිත තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීම හෝ පුද්ගලික දත්ත මකා දැමීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත නොකරයි. මේ හේතුවෙන් පුද්ගලිකත්වය සහ සයිබර් ආරක්ෂණය පිළිබඳ දැඩි කනස්සල්ලක් මතුවෙයි.

- මහ බැංකු අධිපතිවරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් ජාතික කමිටුවට, නියාමන ආයතන සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් වෙත බලාත්මක උපදෙස් නිකුත් කිරීම සඳහා පුළුල් බලතල ලබා දී ඇති අතර, එම කාරණා අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත යොමු කිරීමේ හැකියාවද පවතී. මෙය ප්‍රායෝගිකව දැනට පවතින නීතිමය සහ ආයතනික වගවීමේ රාමු අභිබවා යාමට හෝ ඒවා අක්‍රිය කිරීමට හේතු විය හැකිය.

✜ අවස්ථාව 1: මුදල් හුවමාරු කවුන්ටරය (මධ්‍යස්ථානය)

විදේශ මුදල් හුවමාරු කර ගැනීමට පැමිණෙන පාරිභෝගිකයින් සඳහා බලපත්‍රලාභී මුදල් හුවමාරු කවුන්ටරයක් මගින් සේවා සපයනු ලබයි. මෙම පනත් කෙටුම්පතේ 4 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, යම් ගනුදෙනුවක් නියමිත මුදල් සීමාව ඉක්මවා යන සෑම අවස්ථාවකදීම පාරිභෝගික නිසි පරීක්ෂාව(Customer Due Diligence) සිදු කිරීමට එම ව්‍යාපාරයට සිදුවේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම සීමාව පනතෙහි ඇතුළත් කර නොමැති අතර, ඒ වෙනුවට මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ (FIU) ප්‍රධානියා විසින් අනාගතයේදී නිකුත් කරනු ලබන රීති මගින් එය තීරණය කරනු ඇත.

එම රීති නිකුත් කරන තෙක්, අදාළ සීමාව කුමක්ද යන්න සහ කුමන ගනුදෙනු සඳහා නිසි පරීක්ෂාව (due diligence) අනුගමනය කිරීමේ වගකීම බලපාන්නේද යන්න එම ව්‍යාපාරය නොදනියි. එබැවින්, පාරිභෝගික නිසි පරීක්ෂාව සඳහා ඔවුන්ටම ආවේණික වූ සීමාවක් නියම කර ගැනීමට එම ව්‍යාපාරයට සිදු විය හැකිය. මෙම සීමාව, අනාගත රීති මගින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) විසින් නියම කරනු ලබන සීමාවට වඩා වැඩි වුවහොත්, පනතේ අලුත් 19(3)(අ) වගන්තිය යටතේ එම මුදල් හුවමාරු ව්‍යාපාරයේ හිමිකරු රුපියල් මිලියන 100 ක් දක්වා වූ දඩයකට යටත් වීමේ අවදානමකට මුහුණ දෙයි.

✤ අවස්ථාව 2: ග්‍රාමීය ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනය

ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක පිහිටි කුඩා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනයක් මගින් කාන්තාවන් මූලිකත්වය ගන්නා පවුල් සහ සුළු පරිමාණ ගොවීන් සඳහා කුඩා ණය ලබා දෙයි. මෙම ප්‍රජාවන්හි සාමාජිකයින් සතුව අවශ්‍ය අනන්‍යතා ලේඛන නොමැති විය හැකිය, නැතහොත් ගංවතුර හෝ වෙනත් ස්වාභාවික ව්‍යසනයන් වැනි හේතු නිසා සමහර ලේඛන අහිමි වී තිබිය හැකිය. මෙම පාරිභෝගිකයින්ගෙන් මුදල් විශුද්ධිකරණය හෝ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සම්බන්ධයෙන් පවතින්නේ ඉතා අඩු අවදානමක් බව මෙම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනය දනී.

කෙසේ වෙතත්, මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් ‘සරල කරන ලද පාරිභෝගික නිසි පරීක්ෂාව’ (simplified customer due diligence) කිරීමට අවසර දෙනු ලබන්නේ මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ (FIU) ප්‍රධානියා විසින් ඉදිරියේදී නිකුත් කරනු ලබන රීතිවලට අනුකූලව පමණි. එම රීති තවමත් ප්‍රකාශයට පත් කර නොමැති බැවින්, සරල කරන ලද පාරිභෝගික නිසි පරීක්ෂාව සඳහා අවසර ලැබෙන්නේ කුමන තත්ත්වයන් යටතේද යන්න පිළිබඳව මෙම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනය දැනුවත් නැත. මේ හේතුවෙන්, ඕනෑවට වඩා ප්‍රවේශම් වීමට යාමෙන්, සම්පූර්ණ නිසි පරීක්ෂාව සඳහා අවශ්‍ය ලේඛන සැපයීමට නොහැකි අඩු ආදායම්ලාභී පාරිභෝගිකයින්ට ණය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ඔවුන් පෙළඹිය හැකිය. මෙය දැනටමත් ආන්තිකකරණයට ලක්ව සිටින (marginalized) පුරවැසියන්ට මූල්‍ය සේවා ලබා ගැනීමට පද්ධතිමය බාධක පැනවීමක් වන අතර, එමගින් දරිද්‍රතාවයේ චක්‍රය තවදුරටත් ස්ථාවර කරනු ඇත.

එසේත් නැතහොත්, මෙම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනය පාරිභෝගිකයින් සඳහා සරල කරන ලද නිසි පරීක්ෂාව (simplified due diligence) ක්‍රියාත්මක කර, පසුව තමන් එසේ සිදුකළ ආකාරය මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) මගින් නිකුත් කරන ලද රීති මගින් අනුමත කර නොමැති බව වටහා ගැනීමට ඉඩ ඇත. එමගින් ඔවුන් විශාල මූල්‍ය දඩයකට යටත් වීමේ අවදානමකට මුහුණ දෙයි.

අවස්ථාව 3: සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ විදේශීය අරමුදල්

අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාවක පාසලක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධානයකට පිළිගත් ජාත්‍යන්තර ආධාරකරුවෙකුගෙන් අරමුදල් ලැබෙයි. මෙම අරමුදල් ගොඩනැගිලි කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට සහ ගුරුවරුන්ට ගෙවීම් කිරීමට මෙන්ම, බාධාවකින් තොරව අධ්‍යාපන සේවා සැපයීම සඳහා යෙදවීමට අදහස් කෙරේ.

යෝජිත සංශෝධන යටතේ, විදේශීය ආධාරකරුවෙකුගෙන් ලැබෙන අරමුදල් හුවමාරුවක් අනිවාර්යයෙන්ම වාර්තා කළ යුතු එකක් ලෙස සලකා ක්‍රියාත්මක වීමට ඉඩ ඇති අතර, එය සැකකටයුතු ගනුදෙනුවක් ලෙස ද සැලකිය හැකිය. විශේෂයෙන්ම, පුහුණු කිරීම් සහ අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වන ලාභ නොලබන සංවිධාන, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සිදු කරන ලද අවදානම් තක්සේරුවේදී "මධ්‍යම" මට්ටමේ අවදානමක් (medium risk) පවතින කාණ්ඩයක් ලෙස තක්සේරු කර තිබීම මෙයට හේතුවයි.

මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අදාළ ගනුදෙනුවේ අවධානම තක්සේරු කරනු ලබන අතරතුර මෙම අරමුදල් හුවමාරුව ප්‍රමාද වීමට ඉඩ ඇත. මෙවැනි ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් ආධාරකරුගේ අරමුදල් නිදහස් කිරීම කල්යන අතර, පාසලේ ඉදිකිරීම් කටයුතුවලට බාධා ඇති වේ. එමෙන්ම, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට සහ ගුරුවරුන්ට ගෙවීම් කිරීම ප්‍රමාද වන අතර, අවසාන වශයෙන් අසරණ දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබීමට ඇති ප්‍රවේශයට ද මෙයින් බලපෑමක් එල්ල වේ.

2. මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීමේ (සංශෝධිත) පනත (PMLA) සංශෝධනය කිරීමේ පනත් කෙටුම්පත

» මෙම යෝජිත සංශෝධනය මඟින්, විශේෂයෙන්ම වත්කම් හෝ මුදල් අත්හිටුවීම (freezing), රාජසන්තක කිරීම (forfeiture) සහ විමර්ශන ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන්, විමර්ශන හා නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන බලධාරීන්ට පුළුල් හා පැහැදිලි මාර්ගෝපදේශ නොමැති අභිමත බලතල (discretionary powers) ප්‍රදානය කරයි.

» මෙම ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාපටිපාටිමය ආරක්ෂණ නොමැති අතර, පුළුල් ලෙස ලබා දී ඇති වත්කම් අත්හිටුවීම (freezing) හා රාජසන්තක කිරීම (forfeiture) බලතල මඟින්, දේපළ අයිතිවාසිකම්, ජීවනෝපාය සහ නීත්‍යානුකූල මූල්‍ය කටයුතු මත ආක්‍රමණශීලී ලෙස බාධා කිරීමට ඉඩ සලසයි.

» එහි අපැහැදිලි සහ ඕනෑවට වඩා පුළුල් විධිවිධාන අඩංගු වන අතර, 'විශේෂ විමර්ශන ශිල්පීය ක්‍රම' (special investigation techniques) මඟින් පාලනය කෙරෙන නිර්වචනය නොකළ ප්‍රමිති, ව්‍යුත්පන්න දේපළ අත්හිටුවීම (derivative property freezing) සහ 'නීතිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම්' වල විෂය පථය පුළුල් කිරීම ද ඊට ඇතුළත් වේ.

» මෙම සංශෝධනය මඟින් , දිවුරුම් ප්‍රකාශ බලහත්කාරයෙන් ලබා ගැනීම සහ මවාපෑමෙන් හෝ පරස්පර විරෝධී ප්‍රකාශ මත පැන නගින දණ්ඩනීය ප්‍රතිවිපාක හරහා, නිර්දෝෂීභාවය පිළිබඳ උපකල්පනය සහ ස්වයං-දෝෂාරෝපණයෙන් (තමන්ට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන්) ආරක්ෂා වීම හීන කරන විමර්ශන යාන්ත්‍රණයන් නිර්මාණය කරයි.

» මෙම සංශෝධනය, අවශ්‍යතාව, සමානුපාතිකභාවය, වගවීම හෝ අධීක්ෂණය සම්බන්ධ ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂණ නොමැතිව, විදේශ ආයතන සමඟ මූල්‍ය හා පුද්ගලික තොරතුරු පුළුල් ලෙස බෙදා ගැනීමට බලය ලබා දේ. කනස්සල්ලට කරුණක් වන්නේ, එය පාර්ලිමේන්තු අනුමැතියට පෙර නියාමන ක්‍රියාත්මක වීමට ඉඩ සලසයි, එමඟින් නියෝජිත නීති සම්පාදනය (delegated legislation) පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු පාලනය දුර්වල කරයි.

✤ අවස්ථාව 1: පරීක්ෂණයකට ලක්ව සිටින සුළු ව්‍යාපාරිකයා

පිටකොටුවේ පිහිටි කුඩා මුදල් හුවමාරු ව්‍යාපාරයක් මුදල් විශුද්ධිකරණයේ නිරත වන බවට සැක කෙරේ. කිසිදු චෝදනාවක් ගොනු කිරීමට පෙර, පොලිස් නිලධාරියෙකු විසින් ඔහුව පොලිස් ස්ථානයට කැඳවා ඔහුගේ මුදල් ගනුදෙනුවලට අදාළව දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියි.

අයිතිකරු නීතිඥයෙකු නොමැතිව, ඉතා කෙටි දැනුම්දීමක් මත පැමිණෙන අතර, සිදුවූ ගනුදෙනු නිවැරදිව මතකයට ගන්න ඔහුට අපහසු විය හැකිය. ඒ නිසා ඔහුට මතකයේ තිබෙන තොරතුරු අනුව දිවුරුම් ප්‍රකාශයකට අත්සන් කළ හැකිය. එම ප්‍රකාශයේ වැරදි තොරතුරු තිබුණත්, ඒවා පසුව අධිකරණයේ සාක්ෂි ලෙස භාවිත කරන බව ඔහු දැන නොසිටිය හැකිය. මාස කිහිපයකට පසු නඩුව ආරම්භ වන විට, ඔහු නීතිඥයෙකුගේ සහාය ලබාගෙන ගනුදෙනු ගැන වඩාත් නිවැරදිව පැහැදිලි කළ හැකිය. නමුත්, ඔහු කලින් දුන් දිවුරුම් ප්‍රකාශය සහ පසුව අධිකරණයේ දෙන සාක්ෂිය අතර වෙනස්කම් තිබේ නම්, නව පනතේ 17C(2) වගන්තිය අනුව, එම වෙනස්කම් තිබීම පමණක් ඔහු වරදක් කර ඇති බවට සාක්ෂියක් ලෙස සලකා, ඔහුට එරෙහිව නඩු පැවරිය හැකිය.

එබැවින්, මෙම පනත් කෙටුම්පත ස්වයං අපරාධාරෝපණයට එරෙහි අයිතිය අඩාල කළ හැකි අතර, සාධාරණ නඩු විභාගයක් ලැබීමේ මූලික අයිතියට සහ නිර්දෝෂීභාවය පිළිබඳ පූර්ව නිගමනය ඇතුළු නීතිමය ක්‍රියාපටිපාටියේ මූලික ආරක්ෂණයන්ටද අවදානමක් ඇති කළ හැකිය.

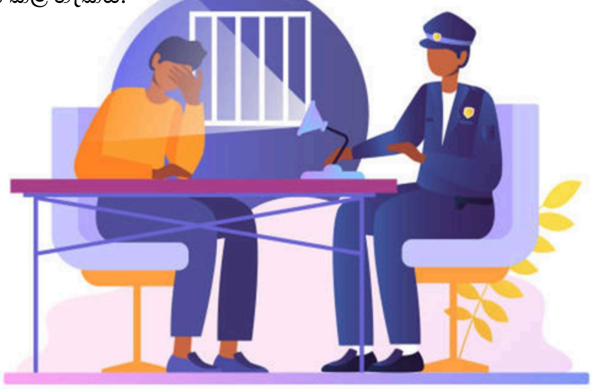

✤ අවස්ථාව 2: ගවේෂණාත්මක මාධ්‍යවේදියා

බැංකුවක් තුළ සිදුවී ඇතැයි සැකකෙරෙන මූල්‍ය අවභාවිතයක් සම්බන්ධයෙන් ගවේෂණාත්මක මාධ්‍යවේදියෙකුට තොරතුරු හෙළිකරන්නෙකුගෙන් (whistle-blower) රහස්‍ය ලේඛන කිහිපයක් ලැබේ. මුදල් විශුද්ධිකරණය පිළිබඳ විමර්ශනයක් අතරතුර, විමර්ශකයින් විසින් මාධ්‍යවේදියාගේ පරිගණකය සහ ජංගම දුරකථනය පරීක්ෂා කිරීමට අවසර ලබාදෙන ඒකපාර්ශ්වීය (ex parte) අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගනී.

මෙම ඉල්ලුම්පත්‍රය (අදාළ පාර්ශ්වයට) පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව ඉදිරිපත් කරනු ලබන බැවින්, නියෝගය ලබා දීමට පෙර තමාගේ මාධ්‍යවේදී වරප්‍රසාද, මාධ්‍ය නිදහස හෝ රහස්‍ය තොරතුරු මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් පවතින ගැටලු මතු කිරීමට මාධ්‍යවේදියාට කිසිදු අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අදාළ තොරතුරු හෙළිකරන්නා කවුදැයි හඳුනාගත හැකි සන්නිවේදන දත්ත මෙන්ම, මෙම විමර්ශනයට කිසිසේත්ම සම්බන්ධ නොවන වෙනත් රහස්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අවස්ථාවද විමර්ශකයින්ට ලැබේ.

නව 17D(4) වගන්තිය මඟින් අවශ්‍ය කෙරෙන්නේ, 'අදාළ විමර්ශන ශිල්පීය ක්‍රමය අත්‍යවශ්‍ය බව විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු පවතින බවට' මහේස්ත්‍රාත්වරයා සෑහීමකට පත්වීම පමණකි. පරිගණක පද්ධතියකට ප්‍රවේශ වීමට අවසර දීමට පෙර, රහස්‍ය තොරතුරු මූලාශ්‍රවල පෞද්ගලිකත්ව අයිතිය වැනි තෙවන පාර්ශවයන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව සැලකා බැලීමේ කිසිදු අවශ්‍යතාවයක් එහි දක්වා නැත. රහස්‍ය ලෙස (in camera) පවත්වනු ලබන මෙම ඒකපාර්ශ්වීය ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන්, මෙවැනි ගැටලු මතු කිරීමට වඩාත්ම සුදුසු පුද්ගලයාම එම අවස්ථාවෙන් බැහැර කරනු ලබයි.

තොරතුරු හෙළිකරන්නා හෝ මූලාශ්‍රය ද අදාළ සැකකටයුතු බැංකුවේම නිලධාරියෙකු විය හැකි අතර, ඔවුන් ද විමර්ශනයට ලක්වෙමින් සිටින අයෙකු විය හැකිය. 17A වගන්තිය යටතේ දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් ලබා දීමට ඔවුන්ට බල කරනු ලැබිය හැකි අතර, එහිදී පවතින බිය හෝ අවදානම් හේතුවෙන් ඔවුන් සියලු තොරතුරු නිවැරදිව අනාවරණය කර නොතිබෙන්නට ඉඩ ඇත. මාස ගණනාවකට පසු, නඩු විභාගය අතරතුරදී, මෙම තොරතුරු හෙළිකරන්නා/මූලාශ්‍රය නීති උපදෙස් මත සම්පූර්ණ සත්‍යය ප්‍රකාශ කරන නමුත්, එය ඔවුන් කලින් ලබා දුන් සාක්ෂියට පරස්පර වේ.

17C(2) වගන්තිය යටතේ, මෙම පරස්පරතාවය පමණක්ම අදාළ වරද ඔප්පු කිරීමට ප්‍රමාණවත් වේ. ප්‍රකාශ දෙකෙන් අසත්‍ය වන්නේ කුමක්දැයි ඔප්පු කිරීම මෙහිදී අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. මෙම පනත් කෙටුම්පත මඟින්, තෙවන පාර්ශවයන්ට සිදුවන බලපෑම, වරප්‍රසාද ලත් තොරතුරු හෝ මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳව සලකා බැලීමට අධිකරණයට බැඳීමක් නොකරමින්, පුළුල් විමර්ශන බලතල ලබා දෙයි. එමෙන්ම, මෙය වැරදි ක්‍රියා හෙළිකිරීමට තොරතුරු ලබාදෙන්නන්ව අධෛර්යමත් කළ හැකි අතර, ඒ හරහා ගවේෂණාත්මක මාධ්‍යවේදය මෙන්ම මහජනතාවට ඇති වගවීමද පළුදු වීමට ඉඩ ඇත.

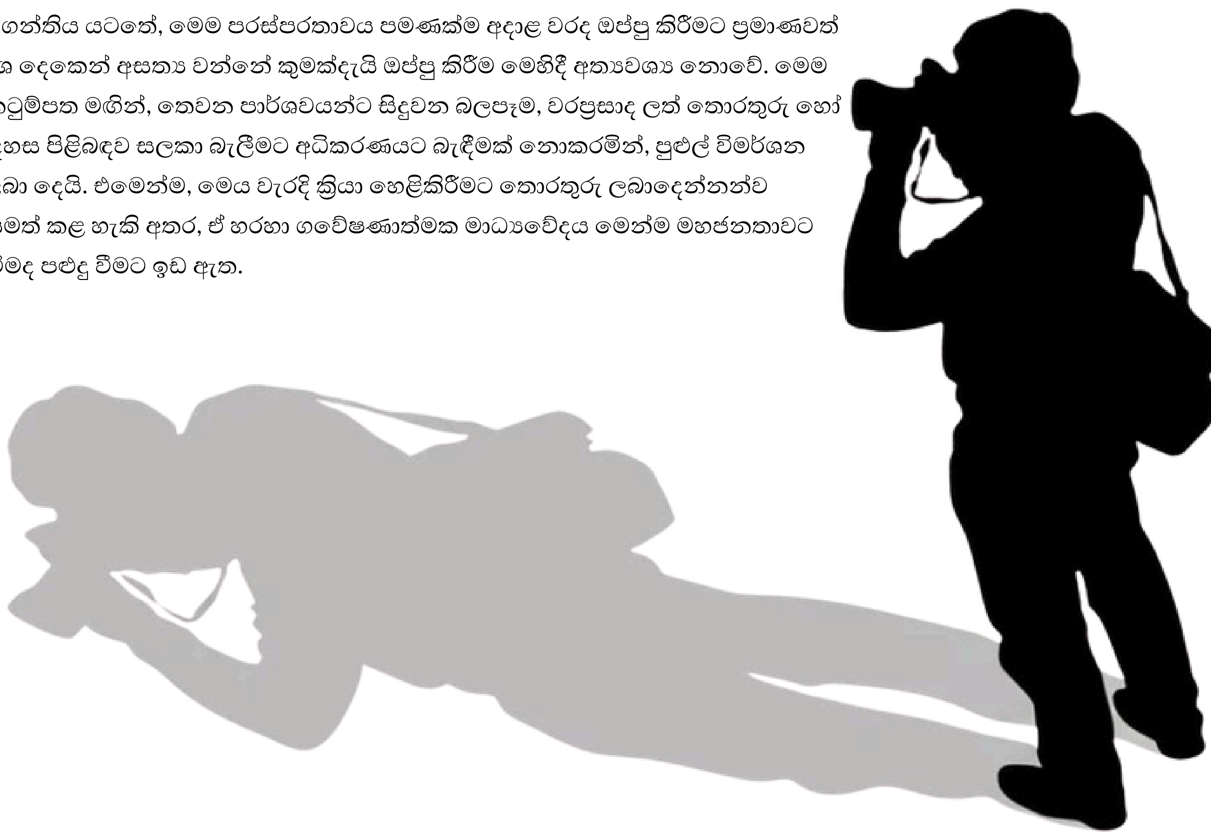

✤ අවස්ථාව 3: පොලිසිය විසින් සිදු කරනු ලබන දිගුකාලීන රහසිගත නිරීක්ෂණ

මුදල් විශුද්ධිකරණය පිළිබඳ විමර්ශනයක කොටසක් ලෙස, නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන විසින් යම් සමාජ කණ්ඩායමක් තුළට රහසිගතව නිලධාරියෙකු ඇතුළු කරනු ලබන්නේ, මූල්‍ය අපරාධ සිදුකරන බවට සැකකෙරෙන පුද්ගලයින් සමඟ පෞද්ගලික සබඳතාවක් ගොඩනඟා ගැනීම සඳහාය. මාස කිහිපයක් තිස්සේ, මෙම නිලධාරියා අදාළ පුද්ගලයාගේ පෞද්ගලික සබඳතා, සංවාද සහ දෛනික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක පෞද්ගලික පැතිකඩක් (profile) සකස් කරයි. මේ සඳහා කිසිදු අධිකරණ අනුමැතියක් ලබාගෙන නොමැති අතර, ලබාගැනීමට අවශ්‍යතාවයක්ද නැත; එමෙන්ම කිසිදු අධිකරණයකට මේ පිළිබඳව දැනුම් දී ද නැත. මන්ද, මෙම පනත් කෙටුම්පත මඟින් විශේෂ විමර්ශන ශිල්පීය ක්‍රම භාවිත කිරීමට අවසර ලබාදුන්නද, ඒ සඳහා පූර්ව අධිකරණ අනුමැතියක් අවශ්‍ය නොවන බැවිනි. මාස කිහිපයකට පසු, අදාළ පුද්ගලයා මූල්‍ය අපරාධවල නිරත වී නොමැති බව නිගමනය කළද, ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික තොරතුරු මකා දැමීම සඳහා පැහැදිලි ආරක්ෂණ විධිවිධාන මෙම පනත් කෙටුම්පත මඟින් ස්ථාපිත කර නොමැත.

එබැවින්, මෙම පනත් කෙටුම්පත මඟින් පෞද්ගලිකත්වය, වගවීම සහ හානියක් සිදු වූ අවස්ථාවකදී ගත හැකි ඵලදායී පිළියම් නොමැති වීම සම්බන්ධයෙන් බරපතල ගැටලු මතු කරයි.

3. ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ සම්මුති (සංශෝධිත) පනත (CSTFA)

- මෙම සංශෝධන මගින්, පොලිස් නිලධාරියෙකු විසින් නිකුත් කරන ලද වත්කම් තාවකාලිකව අත්හිටුවීමේ (freezing) නියෝග වල වලංගු කාලය දීර්ඝ කරයි. අධිකරණ අධීක්ෂණය නොමැතිව මෙවැනි දීර්ඝ කිරීමක්, FATF විසින් නිර්දේශ කර ඇති ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදවලට සහ බොහෝ රටවල අනුගමනය කරන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන අතර, **ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂණයක් නොමැති බවට සැලකේ.**

- මෙම සංශෝධනය මගින්, වත්කම් අත්හිටුවීමේ (Freezing Order) නියෝගයක් සම්බන්ධයෙන්, පොලිස් නිලධාරියෙකු විසින් උසස් අධිකරණයට ex parte (එක පාර්ශ්වයකින් පමණක්) අ**නුමත කිරීම සඳහා අයදුම් කිරීමේ කාලසීමාව දීර්ඝ කරයි.**

- එක් පාර්ශ්වයකින් පමණක් කරන (Ex parte) අයදුම් කිරීම, අරමුදල් අත්හිටුවීමේ නියෝගයට භාජනය වන පුද්ගලයාගේ නියමිත නඩු ක්‍රියාවලීන් (due process) සඳහා වන අයිතිවාසිකම් අඩපණ කරයි. අධිකරණ අධීක්ෂණය නොමැතිව වත්කම් අත්හිටුවීමේ නියෝග ක්‍රියාත්මකව පවතින කාලය දීර්ඝ කිරීම, **මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන තත්ත්වයකි.**

- අධිකරණ අධීක්ෂණය නොමැතිව වත්කම් දිගුකාලීනව අත්හිටුවීම, විශේෂයෙන්ම එය පුද්ගලයෙකුට මූලික අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රවේශය අහිමි කරන්නේ නම්, **අමානුෂික සැලකීමක්** ලෙස සලකනු ලැබිය හැකිය.

අවස්ථාව 1: විමර්ශනයකට ලක්ව සිටින පුද්ගලයා

ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සම්බන්ධ විමර්ශනයක් අතරතුරදී පුද්ගලයෙකුගේ වත්කම් අත්හිටුවනු (freeze කරනු) ලබයි. එම පුද්ගලයාට එරෙහිව කිසිදු වරදක් සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් චෝදනා එල්ල කර නොමැති වුවද, පොලිසිය විසින් පනවා ඇති දිගුකාලීන වත්කම් අත්හිටුවීමේ නියෝගයක් හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ බැංකු ගිණුම් සහ මූල්‍ය වත්කම් පරිහරණය කිරීමට නොහැකි වී ඇත. මෙම පුද්ගලයා තම පවුලේ එකම ජීවනෝපාය සපයන්නා (පවුල නඩත්තු කරන්නා) වන අතර, ඔහුට මුදල් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් මුළු පවුලම දැඩි දුෂ්කරතාවයට පත් වේ.

තම මුදල් පරිහරණය කිරීමට නොහැකි වීම නිසා, නිවාස කුලී, ආහාර, පාසල් වියදම් මෙන්ම ජල-විදුලි බිල්පත් සහ ඖෂධ වැනි සෙසු එදිනෙදා අත්‍යවශ්‍ය දේවල් සඳහා වියදම් කිරීමට නොහැකිව එම පවුල දැඩි ලෙස අපහසුතාවයට පත් වේ. ඇතැම් ගනුදෙනු සඳහා අධිකරණයට ඉල්ලුම්පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් ඉඩ සලසා තිබුණද, නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කිරීමේ සහ තමන්ගේම මුදල් පරිහරණය කිරීමට අවසර ලබාගැනීමේ සම්පූර්ණ බර පැටවෙන්නේ ඉන් පීඩාවට පත් පුද්ගලයා මතය. තමන්ගේම මුදල් පවා ලබාගත නොහැකිව සිටින තත්ත්වයක් තුළ, ඔවුන්ට අධික වියදම් සහිත අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ගවලට එළඹීමට සහ නීතිඥ සහාය ලබා ගැනීමට ද වියදම් කිරීමට සිදුවේ.

අධිකරණ අධීක්ෂණයකින් තොරව පනවනු ලබන දිගුකාලීන වත්කම් අත්හිටුවීමේ නියෝග හේතුවෙන්, අදාළ පුද්ගලයන්ට සහ ඔවුන්ගෙන් යැපෙන්නන්ට මූලික අවශ්‍යතා අහිමි විය හැකි අතර, වත්කම් අත්හිටුවීමේ නියෝගවලට එරෙහිව කටයුතු කිරීම සඳහා නීතිඥ සහාය ලබා ගැනීමට මූල්‍යමය හැකියාවක් නොමැති වීම තුළින් සාධාරණ නඩු විභාගයකට ඇති අයිතියට ද බාධා මතු වේ.

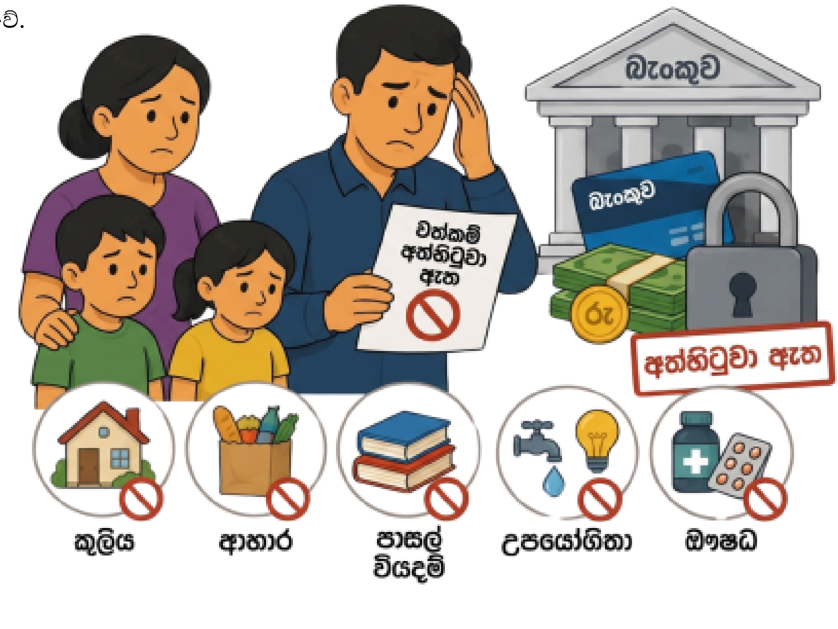

4. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය) පිළිබඳ යෝජිත කෙටුම්පත් නීතිය

රනිල් වික්‍රමසිංහ රජය විසින් 2024 වසරේදී, 1980 අංක 31 දරන ස්වේච්ඡා සමාජ සේවා සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීමේ) පනත වෙනුවට හඳුන්වාදීමට අපේක්ෂිත රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීමේ) පනත් කෙටුම්පතේ පිටපතක් සිවිල් සමාජය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. නීත්‍යානුකූල සිවිල් සමාජ සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් සීමා කිරීමට සහ සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ නිදහස අඩපණ කිරීමට මින් රජයට පුළුල් බලතල පැවරෙන බව පෙන්වා දෙමින් සිවිල් සමාජය විසින් එම පනත් කෙටුම්පත විවේචනයට ලක් කරන ලදී. එම රජයේ ධූර කාලය තුළ මෙම කෙටුම්පත් කරන ලද පනත පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් නොවිණි.

අනුර කුමාර දිසානායක රජයේ මහජන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය විසින් 2025 ජූනි මාසයේදී තෝරාගත් සිවිල් සමාජ සංවිධාන කිහිපයක් වෙත මෙම පනත් කෙටුම්පත නැවත ලබා දෙන ලදී. එම පනත් කෙටුම්පත ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන බවත්, අධිකරණ අධීක්ෂණයකින් තොරව පොලිසියට සහ අනෙකුත් පරිපාලන ආයතනවලට සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ අයිතිය අඩපණ වන අයුරින් පුළුල් හා අත්තනෝමතික බලතල පවරන බවත් පවසමින් සිවිල් සමාජ සංවිධාන සිය විවේචන ඉදිරිපත් කළේය. එසේ තිබියදීත්, 2026 ජූලි මාසයේදී, මුදල් විශුද්ධිකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම වැළැක්වීම (AML/CFT) පිළිබඳ නව වගන්ති ඇතුළත් කරමින් රජය නැවතත් මෙම කෙටුම්පතම ඉදිරිපත් කළ අතර, එමගින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මුදල් විශුද්ධිකරණයේ හෝ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ නිරත වන්නේදැයි නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් අත්හිටුවීමට බලයලත් අධිකාරියකට අවස්ථාව හිමිවේ. මෙම AML/CFT ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් කිරීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ, ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවන, සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ නිදහස අඩපණ කරන සහ සිවිල් සමාජයේ අවකාශය පටු කරන ක්‍රියාමාර්ග සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා මූල්‍ය ක්‍රියාකාරී කාර්ය සාධක බලකායේ (FATF) නිර්දේශ අවියක් ලෙස භාවිත කිරීමේ පෙර පැවති රජයන්හි උපායමාර්ගයම වත්මන් රජයද ඉදිරියට ගෙන යන බවයි.

මෙයින් පෙන්නුම් කරන්නේ, FATF නිර්දේශ අවියක් ලෙස භාවිත කරමින් සිවිල් සමාජ සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීමේ අභිප්‍රාය, ආණ්ඩු වෙනස් වුවද වෙනස් නොවන පද්ධතිමය උපායමාර්ගයක් බවයි. රනිල් වික්‍රමසිංහ රජය සමයේදී හෝ අනුර කුමාර දිසානායක රජය සමයේදී මෙම පනත කෙටුම්පත් කිරීමේදී සිවිල් සමාජ සංවිධාන සමඟ කිසිදු සාකච්ඡාවක් පවත්වා නොමැති බව මෙහිදී සඳහන් කළ යුතුය. එමෙන්ම, ජාතික වශයෙන් සකස් කරන නීති ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලදැයි සමාලෝචනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට බලතල පැවරී ඇතත්, මානව හිමිකම් කෙරෙහි පුළුල් බලපෑමක් එල්ල වන මෙම කෙටුම්පත සකස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවෙන්ද කිසිදු විමසීමක් සිදු කර නොමැත.

මෙම පනත් කෙටුම්පතේ නියමයන් කිහිපයක්ම FATF හි 8 වන නිර්දේශය සමඟ පරස්පර වේ. උදාහරණයක් ලෙස, පනත් කෙටුම්පත මඟින් ලාභ නොලබන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත සියලුම සංවිධාන ලියාපදිංචි වීම සහ බලයලත් අධිකාරියක අධීක්ෂණයට යටත් වීම අනිවාර්ය කරයි. මෙම සංවිධාන වර්ගීකරණයට ආණ්ඩුවල අතරමැදි ගිවිසුම් මඟින් පිහිටුවා නොමැති ජාත්‍යන්තර සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, භාර (Trusts), සහ ඇපයෙන් සීමිත සමාගම්, සංගම්, කවුන්සිල, ප්‍රජා නවාතැන්පොළවල්, පදනම්, මහජන ව්‍යාපාර (movements) මෙන්ම මහජනතාවට සේවය කිරීම සඳහා සහ යම් ස්වේච්ඡා සමාජ සේවයක හෝ ලාභ නොලබන ක්‍රියාකාරකමක නිරත වීම සඳහා පුද්ගලයින් පස් දෙනෙකුට නොඅඩු සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත කණ්ඩායම්ද ඇතුළත් වේ. යෝජිත නීතිය යටතේ ලියාපදිංචි නොවීම වරදකි. FATF හි ප්‍රමිතීන්ට අනුව අධීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග සමස්තයක් ලෙස සලකා නීති පැනවීම්වලට වඩා, හඳුනාගත් අවදානම් පදනම් කරගනිමින් සමානුපාතික සහ ඉලක්කගත විය යුතු බව දක්වා ඇති බැවින් මෙය FATF ප්‍රමිතීන්ට පටහැනිය. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇපයෙන් සීමිත සමාගම් හෝ භාර (Trusts) ලෙස ලියාපදිංචි වී ඇති අවස්ථාවලදී, ඒවා පිළිවෙලින් සමාගම් පනත සහ භාරකාර ආඥාපනත වැනි අදාළ නීති මඟින් නියම කර ඇති වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවලට යටත් වන අතර, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලේකම් කාර්යාලය වෙත නැවත ලියාපදිංචි වීමට බල නොකළ යුතුය. මධ්‍යගත අධීක්ෂණ ආයතනයක් පැවතීම FATF විසින් අනිවාර්ය කර හෝ අනුමත කර නොමැත.

FATF හි 8 වන නිර්දේශයට අනුව, එහි NPO අර්ථ දැක්වීමට ඇතුළත් වන සියලුම සංවිධාන අතුරින් ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ (TF) අවදානම ඇත්තේ ඉතා කුඩා කොටසකට පමණි. කෙසේ වෙතත්, යෝජිත නීතිය මඟින් සියලුම සංවිධාන එකම මට්ටමේ මුදල් විශුද්ධිකරණ (ML) හෝ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ (TF) අවදානමක් දරන බව සලකමින් අධි ආරක්ෂක අධීක්ෂන රාමුවක් භාවිත කර ඇත.

විධායක කමිටුවේ (EC) සියලුම හෝ බහුතර සාමාජිකයින්ගේ ලිඛිත ඉල්ලීම මත හෝ සංවිධානයේ නිලධාරීන්ගේ එකඟතාවය මත, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක විධායක කමිටු රැස්වීමකට සහභාගී වීමේ බලය බලයලත් අධිකාරිය සතුවේ. බලයලත් අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරනු ලබන ලියාපදිංචිය වලංගු වන්නේ වසර තුනක කාලයකට පමණක් වන අතර, ඉන් පසුව අලුත් අයදුම්පතක් හරහා එය අලුත් කළ යුතුය.

ලියාපදිංචිය වලංගු වන්නේ වසර තුනක් සඳහා පමණක් වන අතර, එමඟින් දිගුකාලීන සංවිධානික සැලසුම්කරණයට දැඩි බාධා ඇති වන අතර, අරමුදල්, කාර්ය මණ්ඩලයේ රැකියා සුරක්ෂිතභාවය සහ මෙහෙයුම් අඛණ්ඩතාව සම්බන්ධයෙන් අවිනිශ්චිතතාවක් ඇති කරයි.

තවද, ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම සඳහා වන අයදුම්පත ඉදිරිපත් කළ හැක්කේ එහි වලංගු කාලය අවසන් වීමට මාසයකට පෙර පමණි. එබැවින්, එම මාසයක කාලය තුළ, එනම් ලියාපදිංචිය අවසන් වීමට පෙර, අලුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ නොකළහොත්, ඉන් අනතුරුව සංවිධානයට සිය කටයුතු පවත්වාගෙන යාමට නොහැකි වනු ඇත. ලියාපදිංචිය නොමැතිව කටයුතු සිදු කරන්නේ නම්, සංවිධානයට දැඩ මුදලකට යටත් වීමට සිදුවනු ඇත. එබැවින්, ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මාස කිහිපයකින් ප්‍රමාද වුවහොත්, එම කාලය තුළ කාර්ය මණ්ඩලයට වැටුප් ගෙවීමට නොහැකි වීම, බැංකු ගිණුම භාවිත කළ නොහැකි වීම සහ සංවිධානයේ කටයුතු අක්‍රිය තත්ත්වයකට පත්වීම සිදුවිය හැකිය. මාස කිහිපයකට පසුව ලියාපදිංචිය අලුත් කළහොත්, සංවිධානයට නැවත නව කාර්ය මණ්ඩලයක් බඳවා ගැනීමට මෙන්ම අරමුදල් සපයා ගැනීමට ද සිදුවනු ඇති අතර, ඒ සඳහා කාලයක් ගත වනු ඇත. එබැවින්, ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා සංවිධානයට ලැබෙන කාලය අලුත් කළ වසර තුනක ලියාපදිංචි කාලයට වඩා අඩු වනු ඇත.

ලියාපදිංචිය අලුත් නොකළහොත්, ඉතිරිව පවතින දායක අරමුදල්වලට කුමක් සිදුවන්නේද යන්න පිළිබඳව ද ප්‍රශ්න මතු වේ.

යෝජිත නීතිය අනුව, ලියාපදිංචි සෑම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක්ම (NGO) "ශ්‍රී ලංකාවේ භෞමික අඛණ්ඩතාවයට හෝ ස්වෛරීභාවයට අහිතකර ලෙස බලපාන කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක නිරත නොවිය යුතු" අතර, "මහජන ආරක්ෂාවට සහ පොදු මහජනතාවගේ යහපතට බලපාන මහජන නොසන්සුන්තාවයක් ඇති කිරීමට හෝ එවැනි නොසන්සුන්තාවයක් ඇති කිරීමට අනුබල දීමට හෝ ප්‍රේරණය කිරීමට කටයුතු නොකළ යුතුය." යනුවෙන් සඳහන් කරයි. කෙසේ වෙතත්, "ස්වෛරීභාවය", "භෞමික අඛණ්ඩතාව", "මහජන අසන්සුන්තාව", "මහජන ආරක්ෂාව" සහ "පොදු මහජනතාවගේ යහපත" වැනි පද නීතිය තුළ නිර්වචනය කර නොමැත. එම නිසා, මෙම පද ඉතා පුළුල් ලෙස අර්ථකථනය කිරීමේ අවදානමක් පවතින අතර, රජය විවේචනය කරන ක්‍රියාකාරකම් මෙන්ම මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු පවා නීතිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම් ලෙස නම් කිරීමට එම වචන භාවිතා කළ හැකිය.

යෝජිත පනත මගින් බලයලත් අධිකාරියට සහ පොලිසියට අධිකරණ පරීක්ෂාවකට යටත් නොවන පුළුල් හා අත්තනෝමතික බලතල පවරනු ලබයි. උදාහරණයක් ලෙස, බලයලත් අධිකාරියට පොලිස් නිලධාරියෙකු ද සමඟින්, පූර්ව දැනුම්දීමක් මත වරෙන්තුවක් නොමැතිව ඕනෑම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක පරිශ්‍රයකට ඇතුළු වීමටත්, එහි වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමට හෝ ලබා ගැනීමටත් බලය ඇත. ඊට අමතරව, සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ නිදහස සහ සිවිල් සමාජ අවකාශය ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිතීන්ට පටහැනිව, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල කාර්යයන්, ව්‍යාපෘති සහ ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචනය කිරීමට, නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ ඒවාට මැදිහත් වීමට ප්‍රබල බලතල මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් "බලයලත් අධිකාරිය" වෙත ලබා දෙයි. මුදල් විශුද්ධිකරණය, ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම හෝ මූල්‍ය අක්‍රමිකතාවලට අදාළ මූලික දෘශ්‍යමාන සාක්ෂි (prima facie evidence) ඇති විට මෙන්ම, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක ක්‍රියාකාරකම් හෝ පැවැත්ම "ජාතික ආරක්ෂාවට, ශ්‍රී ලංකාවේ භෞමික අඛණ්ඩතාවට හෝ ස්වෛරීභාවයට අහිතකර හෝ තර්ජනයක් වන" බව සලකන අවස්ථාවලදී, එම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයේ ලියාපදිංචිය අත්හිටුවීමේ බලය ද බලය ලත් අධිකාරියට පවරා ඇත.

FATF ප්‍රමිතීන් අවභාවිත කිරීමේ බලපෑම

සිවිල් සමාජ සංවිධාන මූල්‍ය පද්ධතියෙන් බැහැර කිරීම

- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලය විසින් සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSO) මත පටවා ඇති බොහෝ ක්‍රියාමාර්ග, උදාහරණ ලෙස ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභීන් සහ සියලුම පරිත්‍යාගශීලීන් හෝ දේශීය හවුල්කරුවන් පිළිබඳ තොරතුරු සැපයීමේ ඉල්ලීම් FATF හි හොඳම ප්‍රායෝගික මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූල නොවේ. මන්ද ඒවා ඉලක්කගත හෝ අවදානම මත පදනම් වූ ඒවා නොවන අතර අසමානුපාතික වන බැවිනි.

- රජය විසින් ගනු ලබන පොදු සහ අත්තනෝමතික ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන්, විශේෂයෙන්ම යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත්වල සහ මානව හිමිකම් ගැටලු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSO) තර්ජනයක් ලෙස සැලකීමට මඟ පාදා ඇත.

ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන්නේ බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන විසින් මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) නිකුත් කරන චක්‍රලේඛ වැරදි ලෙස අර්ථකථනය කිරීමයි. ඒවා වන්නේ:

- රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වී නොමැති සංවිධානවලට විදේශීය ආධාර බැර කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම;

- සංවිධාන, සමාගම් පනත වැනි වෙනත් නීති යටතේ නීත්‍යානුකූලව ලියාපදිංචි වී ඇති විට පවා, අනිවාර්යයෙන්ම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වන ලෙස ඉල්ලා සිටීම;

- ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම හෝ මුදල් විශුද්ධිකරණයට අදාලව සාධාරණ සැකයකින් තොරව සංවිධාන පිළිබඳව මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය (FIU) වෙත වාර්තා කිරීම;

- විදේශීය අරමුදල් ලැබීමේ කරුණ පමණක් හේතු කොටගෙන, ත්‍රස්ත විමර්ශන කොට්ඨාසය (TID) විසින් ප්‍රශ්න කිරීම් සඳහා කැඳවීම සහ ආරක්ෂක අංශවල දැඩි විමර්ශන හා නිරීක්ෂණයට ලක් කිරීම.

මූල්‍ය සේවා ලබා ගැනීම පිළිබඳව CSO සංවිධාන 100ක් අතර කරන ලද සමීක්ෂණයකින් මූල්‍ය පද්ධතියට ඇතුළත් වීමට ඇති සැලකිය යුතු බාධා හෙළි විය:

- ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 69%ක් විදේශීය අරමුදල් වෙත ප්‍රවේශ වීමේ දුෂ්කරතා පවතින බව සඳහන් කළ අතර, එය ඔවුන්ගේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාවට අහිතකර ලෙස බලපා ඇත.

- එවැනි දුෂ්කරතා අත්විඳි ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් අතරින් 42%ක්, විදේශීය අරමුදල් ලබාගැනීමේ පූර්ව කොන්දේසියක් ලෙස රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ ජාතික ලේකම් කාර්යාලයේ ලියාපදිංචි වීම බැංකු විසින් අවශ්‍ය කර ඇති බව සඳහන් කළහ. කෙසේ වෙතත්, එවැනි අවශ්‍යතාවයක් සඳහා පැහැදිලි නීතිමය පදනමක් නොමැත.

- ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) අතරින් 50%ක් නව බැංකු ගිණුම් විවෘත කිරීමේදී දුෂ්කරතා ඇති බව වාර්තා කළ අතර, එය මූලික බැංකු සේවා වෙත ප්‍රවේශ වීමේ පුළුල් බාධාවන් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි.

- NPO වලින් 37% කගෙන් ගනුදෙනු සිදු කිරීම සඳහා අතිරේක ලේඛන/තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉල්ලා ඇත.

- NPO වලින් 32% ක් බැංකු ගනුදෙනු සිදු කිරීමේදී ප්‍රමාදයන් අත්විඳ ඇත.

- NPO වලින් 22% ක් තමන්ගේ ගිණුම්වලින් මුදල් ලබා ගැනීමේ/තැන්පත් කිරීමේ දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දී ඇත.

- NPO වලින් 57% ක් බැංකු සේවා ලබා ගැනීමේදී නිතර ගැටලුවලට මුහුණ දෙයි.

- 17.5% ක් නිරන්තරයෙන් ගැටලුවලට මුහුණ දෙයි.

- කිසිදු ගැටලුවකට මුහුණ නොදුන්නේ 17% ක් පමණි.

බලපෑම

මෙම තත්ත්වය දේශීය සංවිධාන සඳහා, විශේෂයෙන් කොළඹින් පිටත ක්‍රියාත්මක වන කුඩා ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සඳහා, බරපතළ ප්‍රතිවිපාක ඇති කර ඇත. මෙම සංවිධාන කාන්තා ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් පවුල්වලට සහාය සැපයීම, මනෝසමාජීය සහාය ලබාදීම, නීතිමය ආධාර සැපයීම, ජීවනෝපාය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මානුෂීය සහන සේවා ලබාදීම සඳහා ජාත්‍යන්තර අරමුදල් මත රඳා පවතී. අරමුදල් ලබාගැනීමේ දුෂ්කරතා හේතුවෙන්, අවදානමට ලක්වූ ප්‍රජාවන්ට සේවා සැපයීම ද දුර්වල වී ඇත.

- **ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) අතරින් 43%ක් සඳහන් කළේ, එවැනි අනුකූලතා (compliance) අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා වැඩි කාලයක් ගෙන ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති බවයි. මෙය පරිපාලනමය බර වැඩිවීමක් පවතින බවට ඉඟි කරයි.**
- **ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගෙන් 21% කට එවැනි අවශ්‍යතා හේතුවෙන් ව්‍යාපෘති හෝ ක්‍රියාකාරකම් කල් දැමීමට සිදු විය.**
- **මූල්‍ය සේවා වෙත ප්‍රවේශය සීමා වීමේ ප්‍රධානතම ප්‍රතිවිපාකය වූයේ, ප්‍රදායකයා/ව්‍යාපෘති කාලසීමා සමඟ අනුකූල වීමට නොහැකි වීමයි. මෙය ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගෙන් 45%කට බලපා ඇති බව වාර්තා විය.**
- **ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගෙන් 37%ක් කාර්ය මණ්ඩල වැටුප් ගෙවීමේදී දුෂ්කරතා අත්විඳ ඇති අතර/හෝ රැකියා අවසන් කිරීමට (සේවයෙන් ඉවත් කිරීමට) සිදුව ඇති බව වාර්තා විය.**
- **ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගෙන් 31.5%ක් කීර්තිනාමයට හානි සිදුව ඇති බව වාර්තා කළහ.**
- **මෙවැනි අභියෝග ඔවුන් සේවය සැපයූ ප්‍රතිලාභ ලබන ප්‍රජාවන්ට සේවා සැපයීමට බලපා ඇති බව ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගෙන් 29%ක් සඳහන් කළහ.**

> "නියමිත කාලය තුළ ව්‍යාපෘති අවසන් කිරීමට අපට නොහැකි විය, එබැවින් ප්‍රතිලාභීන්ට සේවා සැපයීමට ඇති අපගේ හැකියාව කෙරෙහි ප්‍රදායකයන්ගේ විශ්වාසය ගිලිහී යයි. ජීවනෝපාය ආධාර සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ප්‍රමාද වන අතර, එය දේශීය ප්‍රජාවන් තුළ අපගේ විශ්වාසනීයත්වයට බලපායි."

> "සංවිධානාත්මක සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ලේඛන සඳහා නැවත නැවතත් කරන ලද ඉල්ලීම් හරහා අප හිරිහැරවලට ලක් විය. බැංකුව සෑම මාසයකම අපගේ සංවිධානයේ ලියාපදිංචි සහතිකය ඉල්ලා සිටියේය. මුදල් ජනතාවගේ යහපත සඳහා යොදවන බවට සාක්ෂි බැංකුව ඉල්ලා සිටියේය."

> "බොහෝ වෙලාවට බැංකුත් මහ බැංකුවෙන් එන නිරන්තර වෙනස්කම් සහ පීඩනය නිසා අමාරුවෙන් වැඩ කරන්නේ. ඒ නිසා, ඔවුන් අපට සවිස්තරාත්මක තොරතුරු දුරකථනයෙන් ලේඛන ඉල්ලීම් කරන්නෙ නැතුව ලියුම්/ඊමේල් මඟින්ම ලිඛිතවම නිල වශයෙන් සන්නිවේදනය කරන්න කියලා අපි ඉල්ලා සිටිය යුතුයි."

FATF විසින් පිළිගෙන ඇත්තේ, ලාභ නොලබන සංවිධාන (NPOs) සඳහා පනවනු ලබන සාමාන්‍ය සහ අත්තනෝමතික සීමාකිරීම් මඟින් මූල්‍ය ඇතුළත්කරණය (financial inclusion) දුර්වල කළ හැකි බවත්, ඒ හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් නීතිමය නොවන මාර්ගවෙත (underground) යාමට ඉඩ සැලසෙන බවත්ය. එමඟින් ත්‍රස්තවාදය සඳහා මුදල් සැපයීම (terrorism financing) මැඩපැවැත්වීමේ උත්සාහයන් ශක්තිමත් කිරීම වෙනුවට දුර්වල වීමට ඉඩ ඇති බවත්ය.

සිවිල් සමාජයට සම්බන්ධ විය හැක්කේ කෙසේද?

- *ඔබ ශ්‍රී ලංකා සිවිල් සමාජ FATF ජාලයට සම්බන්ධ වීමට කැමති නම් හෝ FATF සහ එහි CSO වලට ඇති බලපෑම පිළිබඳ වැඩි විස්තර ලබා ගැනීමට කැමති නම්, කරුණාකර අම්බිකා සත්කුනනාදන්, මහේෂි හේරත් හෝ මෛත්‍රෙයී රාජසිංගම්, csoslfatfnetwork@gmail.com හරහා සම්බන්ධ කර ගන්න.*

- *ඔබත් මෙවැනි ගැටලුවලට මුහුණ දී ඇත්නම් සහ ඒවා ජාලය සමග බෙදා ගැනීමට, විසඳුම් සෙවීමට සහ උපදේශන කටයුතුවල නිරත වීමට කැමති නම්, කරුණාකර අම්බිකා සත්කුනනාදන්, මහේෂි හේරත් හෝ මෛත්‍රෙයී රාජසිංගම්, csoslfatfnetwork@gmail.com හරහා සම්බන්ධ කර ගන්න.*

- මෙම සංක්ෂිප්ත සටහන් ඔබේ වෙබ් අඩවි සහ සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවල බෙදා ගන්න

- මෙම සංක්ෂිප්ත සටහන් අනෙකුත් සිවිල් සමාජ සංවිධාන, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන්, බැංකු අංශයේ වෘත්තිකයන් සහ මාධ්‍ය සමඟද බෙදා ගන්න.

ශ්‍රී ලංකා සිවිල් සමාජ

FATF ජාලය